

Veronikin poetični trojček

Celje je metropola slovenskega športa. Potrjeno z nogometiši. A je tudi vsaj enkrat letno metropola slovenske poezije – z Veronikino nagrado za najboljšo pesniško zbirko leta v Sloveniji. Takrat si nadene lovorov venec lavreatinja, lavreat v družbi s prejemnikom zlatnika poezije, letos gre v roke pesnika Iztoka Geistra Plamna, in zmagovalca male Veronike. Po mnenju strokovne žirije in spletnega glasovanja mladih z 42 srednjih šol je letos pesniški prvak Aljaž Primožič, dijak celjske Gimnazije Celje – Center. Gimnazije, ki z mladostnim in pedagoškim kulturnim zanosom žlahtni celjsko krajino. Tudi čez. In z neugnano ustvarjalnostjo polni estetsko praznino, ki hoče prevladati.

Veronikina nagrada je najprestižnejša literarna nagrada za poezijo v Sloveniji.

Polni jo tudi nagradni poetični trojček, ki se sicer ni rodil istega leta, a danes v slovenski kulturi in poeziji nastopa in sije kot nacionalni dogodek posebnega pomena. Še posebej Veronikina nagrada, ki jo podeljuje Mestna občina Celje od leta 1997. Torej bo letos odmevala štiriindvajseta, prihodnje leto pa že z jubilejnim dihom.

Veronikina nagrada je najprestižnejša literarna nagrada za poezijo v Sloveniji. S poetsko in kulturnozgodovinsko specifikom. Življenje ji daje neizmišljena očarljivo-tragična zgodba Veronike Deseniške, ki jih podobnih ni prav veliko v evropski zgodovini. Ljubezen in minljivost sta dve sestri in vodnjak za poetično refleksijo. Tri celjske zvezde sijejo na Veroniko. Davno in danes pa je dano človeku doživeti na lastni srhljivi koži vso klaviaturo resnic, stisk in lepoto življenja. Zato je takrat, pred skoraj četrt stoletja, v naš sodobni čas spet vstopila Veronika in z njo poezija, domicil ji je dalo mesto Celje. Ne zaradi poetizacije zgodovine, pač pa življenja, kulture in mesta. Spomnimo se. Celje je znalo razplamteti mladinsko zborovsko petje. V središče slovenske kulture je pred leti postavilo kinematografijo s Tednom domačega filma in postalo jugoslovanska filmska prestolnica. Z Veroniko je presenetilo slovenski pesniški Parnas. Z dnevi komedije razvedrilo Slovenijo. Celje je s tem klasi potrjevalo kulturno identiteto enega izmed osrednjih kulturnih središč države. Na novo jo je ožarila Veronika.

Kajti Celje s svojo unikatno zgodovino potrebuje umetniške in kulturne dogodke nacionalnega in evropskega naboja. Morda je za poseg v evropski

prostor priložnost tudi Alma Karlin, še posebej pa naši knezi in kraljici.

Zlatnik so prejeli: Ciril Zlobec, Tone Pavček, Kajetan Kovič, Ivan Minatti, Miroslav Košuta, Neža Maurer, Venko Taufer, Svetlana Makarovič, Niko Grafenauer, Tone Kuntner, Gustav Januš, Marko Kravos, Andrej Brvar, Bina Štampe Žmavc in Ervin Fritz.

Poetični trojček vprašuje.

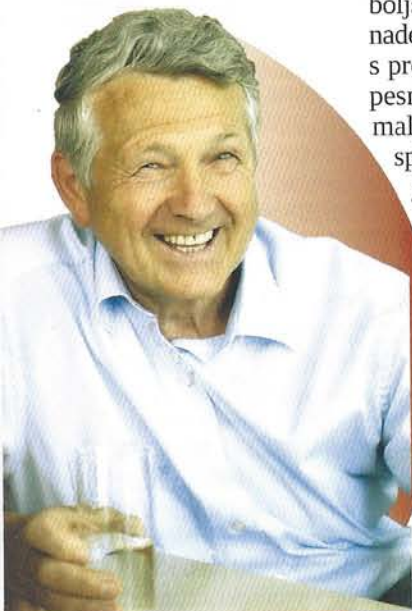
Kako ustvarjati prostor sreče, svobode in človečnosti, če ne s knjigo in pesmijo? Kako odkrivati samega sebe in življenje? Če ne znamo prisluhniti tišini in samemu sebi. Če ne znamo brati in razumeti. Je pa res, da je vsako pesem in knjigo pač mogoče brati na različne načine. Kajti bistvo vsake pesmi je v njeni odprtosti. Lahko razkrivamo njene literarne vrednosti in občudujemo gibkost slovenskega jezika, lahko pa iščemo sporočila, čustva, skrite ideje. Danes je poezija pogosto na robu jezika, kot je ocenil Veronikin nagradjenec Boris A. Novak. Pisal je o poeziji Iztoka Geistra Plamna, ki bo na Veronikinem večeru poezije prejel zlatnik poezije 2020. Pesnik se je namreč zapisal v zgodovino slovenske literature kot ustanovni član avantgardistične skupine OHO. Skupine, ki se je zavzemala za drugačno vlogo umetnosti, tudi poezije. Kar je seveda odmik od tradicionalnega pogleda na poezijo, a brez nje ni zgodovine slovenske poezije. Ki je seveda pisana. Saj to pove seznam dosedanjih prejemnikov zlatnika poezije in Veronikine nagrade. Zlatnik so prejeli: Ciril Zlobec, Tone Pavček, Kajetan Kovič, Ivan Minatti, Miroslav Košuta, Neža Maurer, Venko Taufer, Svetlana Makarovič, Niko Grafenauer, Tone Kuntner, Gustav Januš, Marko Kravos, Andrej Brvar, Bina Štampe Žmavc in Ervin Fritz.

Ime bo znano v torek, 25. avgusta, zvečer.

Kdo bo letošnji nagradjenec za najboljšo pesniško zbirko – gre za knjige, ki so izšle v obdobju med lanskim junijem in letošnjim majem –, ve strokovna žirija. Ime bo znano v torek, 25. avgusta, zvečer. Ne na Starem gradu, pač pa v Narodnem domu. In tudi precej drugače kot doslej. Z vsemi omejitvenimi ukrepi, za samo 50 drug od drugega precej oddaljenih bralk in bralcev.

Znane so nominirane pesniške zbirke: Borut Gombač: S konico konice jezika, Vesna Liponik: Roko razje, Jana Putrle Srdić: Oko očesu vrana, Lucija Stupica: Točke izginjanja in Uroš Zupan: Sanjska knjiga.

Kakor koli – vselej mora zmagati poezija.

Jože Volfand,
prokurist
Fitmedia